

Μητροπολίτης Σουηδίας Κλεόπας: «Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη»

[Οικουμενικό Πατριαρχείο](#) / [Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου](#)

Ο Σεβασμιώτατος [Μητροπολίτης Σουηδίας κ. Κλεόπας](#) αναφέρθηκε χθες στο ευαγγελικό ανάγνωσμα της ημέρας αναλύοντας την παραβολή του ασώτου υιού ή του σπλαχνικού πατέρα.

“Ας περάσουμε από τη γη της ασωτίας, της πνευματικής Αιγύπτου, της Φαραωνικής δουλείας, στη γη της Επαγγελίας. Ας εγκαταλείψουμε τις περιπέτειες και τους πειρασμούς της ερήμου κι ας ψάλλουμε με τον υμνωδό: “ «Ο πάλαι μεν, εκ μη όντως πλάσας με, και εικόνι σου θεία τιμήσας, ... εις το καθ’ ομοίωσιν επανάγαγε, το αρχαίον κάλλος αναμορφώσασθαι.»”, ανέφερε μεταξύ άλλων ο

Σεβασμιώτατος.

Παρακάτω ολόκληρο το κήρυγμα του Σεβασμιωτάτου:

Τρεις τραγικές φιγούρες μας προσφέρει η παραβολή του Ασώτου και μια νέα Ιθάκη.

1. Ο Άσωτος Υιός

Στο πρόσωπο του νεότερου υιού αναγνωρίζουμε την τραγικότητα της συμπεριφοράς μας, που με την αμαρτία απομακρυνόμαστε από τον Θεό Πατέρα και Δημιουργό.

Εξορίζουμε από τη σκέψη και την καρδιά μας τον Θεό, δηλαδή αυτοεξοριζόμαστε, βιώνοντας μια ουτοπική αντίληψη περί ελευθερίας, πεπεισμένοι ενίοτε ότι η ελευθερία και η ασυδοσία είναι έννοιες ταυτόσημες και συνώνυμες.

Κάνουμε την επανάστασή μας, με τη φυγή μας από την πατρική κηδεμονία, με ζητούμενα την απογαλάκτιση και την άνδρωσή μας, εν γη αλλοτρία (Α΄ Πέτρου, β΄, 11) και την αποστασιοποίηση μας από τις παραδοσιακές μορφές στάσης ζωής.

Απομακρυνόμαστε από τον Θεό, διασκορπίζοντας τις πνευματικές μας δυνάμεις, νιώθοντας πνευματική πενία, διότι έχουμε κόψει τους δεσμούς μας με την πηγή της ζωής, που είναι ο Δημιουργός μας, με συνέπεια, να κυριαρχεί μέσα μας ένα τρομακτικό κενό, ένα άδειασμα, η απομόνωση, η εγκατάλειψη και η απογοήτευση.

Δεν εμπιστευόμαστε κανέναν, παρά μόνον τις δικές μας δυνάμεις. Περιχαρακωμένοι μέσα στην αυτονομία και την αυτάρκειά μας, ως σύγχρονοι influencers του διαδικτύου, στερούμαστε τον Θεό, τον ίδιο μας τον εαυτό μας και τους συνανθρώπους μας.

Ευτυχώς όμως, έχουμε χιλιάδες φίλους και followers στο Facebook! Αυτή δεν είναι η χειρότερη μορφή αλαζονείας και κατάντιας;

Πόσο δίκιο έχει ο Απόστολος των Εθνών Παύλος, όταν μας υπενθυμίζει ότι, «Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ’ οὐ πάντα συμφέρει» (Α΄ Κορ. 6, 12), δηλαδή «Όλα μου επιτρέπονται, αλλά δεν είναι όλα προς όφελός μου».

Η φράση αυτή δηλώνει τη σύζευξη ελευθερίας και ευθύνης, τη συνειδητή και υπεύθυνη διαχείριση της ελευθερίας μας, ενθυμούμενοι ότι η δική μας ελευθερία τελειώνει εκεί που αρχίζει η ελευθερία του άλλου, του συνανθρώπου μας, που είναι ο «έτερος εγώ».

Ο Άσωτος της παραβολής «ἦλθε εἰς ἑαυτόν» κι έκανε δύο μεγάλα βήματα, προς τη μετάνοια και την επιστροφή στην πατρική εστία, λέγοντας, «Ἀναστάς πορεύσομαι

πρός τόν πατέρα». Η μετάνοιά του ολοκληρώνεται με την πραγματοποίηση της επιστροφής και την ανακάλυψη του μεγαλείου και της φιλανθρωπίας του πατέρα του.

2. Ο Πρεσβύτερος Υιός

Δεύτερη τραγική φιγούρα ο άλλος γιος, ο Πρεσβύτερος, ο περιθωριακός, ο οποίος «ὠργίσθη καί οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν» στο σπίτι του, μόλις πληροφορήθηκε την επιστροφή του Ασώτου αδελφού του, γι' αυτό και «Ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν».

Συγκινητικός ο λόγος του πατέρα προς τον γιο: «Τέκνον, σύ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καί πάντα τά ἐμά σά ἐστίν».

Του εξηγεί, ότι αυτό που συνέβη με τον μικρότερο αδελφό του ήταν μια νεκρανάσταση! «Εὐφρανθῆναι δέ καί χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρός ἦν καί ἀνέζησε, καί ἀπολωλώς ἦν καί εὐρέθη».

Βλέποντας τη συμπεριφορά του Πρεσβύτερου Υιού, διερωτώμαι, σε μας τους Χριστιανούς, ποιος ρόλος μας ταιριάζει περισσότερο, του Ασώτου ή του Πρεσβύτερου Υιού;

Εκφράζουν τα έργα και η στάση μας τη μετάνοια του Ασώτου ή τη σκληρότητα του συκοφάντη Πρεσβυτέρου Υιού, που αρνείται τον αποκαλέσει αδελφό του, γι' αυτό και απευθυνόμενος προς τον πατέρα του, τον αποκαλεί απαξιωτικά «ο υιός σου».

Η εσφαλμένη αυτοπεποίθηση και εικόνα για τον εαυτό του, δεν τον άφησε να ανακαλύψει τον Θεό πατέρα του και αιτιολογεί τη δυσaréσκειά του για την επιστροφή του μικρότερου αδελφού του και την προκλητική αποχή του από τη χαρά της οικογενειακής γιορτής. Απών ο Πρεσβύτερος, παρών ο Άσωτος!

Μήπως η αρνητική του στάση ώθησε το νεώτερο υιό στην ασωτία; Μήπως και η δική μας ανάδελφη, επικριτική και Φαρισαϊκή στάση οδηγεί τους αδελφούς μας, να αποστρέφονται ότι έχει σχέση με την Εκκλησία;

3. Ο Πατέρας

Αν και αρχικώς ο Πατέρας φαίνεται ως η κατ' εξοχήν τραγική φιγούρα, εξαιτίας της προκλητικής συμπεριφοράς του νεώτερου γιού του, ο οποίος εγκαταλείπει τα πάντα και ξενιτεύεται, χωρίς λόγο κι αφορμή, καθώς και της αδιαλλαξίας του πρεσβυτέρου υιού του, να συμμετάσχει στην οικογενειακή χαρά της επιστροφής του μικρού αδελφού του, εν τέλει ο Πατέρας αναδεικνύεται στην προσωπικότητα

εκείνη, που καλούνται όλοι οι γονείς να μιμηθούν, ως πρότυπο παιδαγωγικό.

Ο Πατέρας στηρίζει την απόφαση του γιού του, να εκδημήσει εις χώραν μακράν και του προσφέρει το ποσοστό της περιουσίας που του ανήκει, για να τον διδάξει, ότι σέβεται την ελευθερία και τις επιλογές του, ανεξαρτήτου αποτελέσματος.

Σαφής η πρόσκληση του Κυρίου μας προς όλους μας: «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν» (Λουκ. 9,23).

Όλα βασίζονται στην ελεύθερη βούληση και την αγαθή προαίρεση και όχι στον εξαναγκασμό και τη βία.

Η αγάπη του Θεού Πατέρα εκδηλώνεται, όχι μόνο σ' αυτούς που την αναγνώρισαν, αλλά και σε εκείνους που την αρνήθηκαν.

4. Η Ιθάκη

Η εν λόγω παραβολή μας θυμίζει την περιπέτεια του Οδυσσέα, που εγκατέλειψε την Ιθάκη, για να πορευθεί σ' άλλες πολιτείες, ξένες, αλλότριες, και να ωριμάσει μέσα από τις δοκιμασίες του και την περιπλάνησή του στο χρόνο και την ιστορία.

Εν τέλει, γεμάτος σοφία, επιστρέφει στα πάτρια εδάφη, για την οριστική του ανάπαυση. Τότε καταξιώνεται η Οδύσσεια, όταν ο Οδυσσέας επιστρέφει στην Ιθάκη!

Ο Κωνσταντίνος Καβάφης θα μας τραγουδήσει την «Ιθάκη» του, ποιητικώ τω τρόπω:

«Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη, να εύχεται να ναι μακρύς ο δρόμος, γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.

... αν μέν' η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.

Πάντα στον νου σου να' χεις την Ιθάκη. Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου. Αλλά μη βιάζεις το ταξίδι διόλου.

Καλλίτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει· και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί, πλούσιος με όσα κέρδισες στον δρόμο, μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.»

Στην Ιθάκη, που βασίζεται στον μύθο του Οδυσσέα, ο ποιητής προσδιορίζει του ταξιδιού της ζωής μας τις περιπέτειες, που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε. Η Ιθάκη ως προορισμός και ως στόχος!

Το ταξίδι του Οδυσσέα ήταν περιπετειώδες, ατελείωτο, γεμάτο νοσταλγία για τον τόπο του και απογοήτευση απ' τις δυσκολίες που συναντούσε, από τα γνωστά πλάσματα της μυθολογίας, τους Λαιστρυγόνες, τους Κύκλωπες και τον Ποσειδώνα.

Οι Λαιστρυγόνες ήταν μια μυθική φυλή γιγαντόσωμων ανθρωποφάγων, ενώ οι Κύκλωπες ήταν μονόφθαλμοι γίγαντες, που ζούσαν σε μια μακρινή χώρα, χωρίς νόμους.

Αναλογιζόμενοι τα όσα μας διδάσκει η παραβολή του Ασώτου Υιού, ας σταματήσουμε, να ζούμε περιχαρακωμένοι μέσα στον εγωισμό, την αυταρέσκεια και την κενότητα που μάς παρουσιάζει η σύγχρονη εποχή κι ας αποφασίσουμε, να ζήσουμε την άλλη βιωτή, που μάς προσφέρει η Εκκλησία, προσφέροντας στον Κύριο την φωνή του Ασώτου και την ειλικρινή μετάνοιά μας.

Ας περάσουμε από τη γη της ασωτίας, της πνευματικής Αιγύπτου, της Φαραωνικής δουλείας, στη γη της Επαγγελίας. Ας εγκαταλείψουμε τις περιπέτειες και τους πειρασμούς της ερήμου κι ας ψάλλουμε με τον υμνωδό: “ «Ο πάλαι μεν, εκ μη όντως πλάσας με, και εικόνι σου θεία τιμήσας, ... εις το καθ' ομοίωσιν επανάγαγε, το αρχαίον κάλλος αναμορφώσασθαι.»